

رئیس جمهور بعدی ایالات متحده و آینده‌ی روابط با ایران

آنه هربرگ، ۱۳۸۷/۹/۱۵

Großansicht des Bildes mit der Bildunterschrift

ابراهیم یزدی (راست) و هانس بلیکس

به رغم فشارهای جامعه‌ی جهانی، ایران به غنی‌سازی اورانیوم ادامه می‌دهد. آیا به روی کار آمدن باراک اوباما، رئیس جمهور آینده، دو کشور را به سوی آشتی سوق می‌دهد؟ کنفرانسی در مرکز دویچه وله در بن کوشید، به این پرسش پاسخ دهد.

بنا به آخرین گزارش آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای، ایران همچنان به برنامه هسته‌ای خود ادامه می‌دهد و از همکاری شایسته با بازرسان آژانس سر باز می‌زند. هانس بلیکس، سرپرست هیئت بازرسی تسلیحات سازمان ملل که تحقیق در اسلحه‌کشتار جمعی در عراق را به عهده داشت، فشار بیشتر بر ایران برای همکاری با آژانس را بیهوده می‌داند. به نظر آقای بلیکس به جای بازرسی‌های مکرر، باید هرچه زودتر باب مذاکره با ایران را باز کرد. جامعه بین‌المللی باید اعتماد ایران را جلب کند و به این کشور بفهماند که در همکاری با جامعه جهانی نفع بیشتری نصیبش می‌شود تا در ادامه‌ی برنامه هسته‌ای که نتیجه‌ی آن معلوم نیست.

اکنون نوبت آمریکا است

آقای بلیکس در کنفرانسی که در مرکز دویچه وله در شهر بن برگزار شده بود، چنین گفت: «اروپایی‌ها به ایران وعده‌های زیادی داده‌اند، از جمله عضویت در سازمان تجارت جهانی، و حالا نوبت آمریکا است که در برابر ایران به دو اقدام دست بزند: یکی از سرگیری روابط دیپلماتیک که از سی سال پیش قطع شده است، و دیگر آنکه به جمهوری اسلامی اطمینان دهد که به ایران حمله نخواهد کرد.»

جیم والش، از کارشناسان انستیتوی تکنولوژی ماساچوست، در انتقاد از سیاست ایالات متحده اظهار داشت که دولت بوش تنها به سیاست ایراد فشار و اعمال تحریمات اقتصادی علیه ایران اکتفا کرد. در حالی که این سیاست هیچ تأثیری نداشته است. ایران همچنان سانتریفوژهای بیشتری برای غنی‌سازی اورانیوم به کار گذاشت و بر حق خود مبنی بر دستیابی به انرژی هسته‌ای در جهت صلح‌آمیز تأکید کرد.

به نظر آقای والش ایالات متحده باید به سیاست تهدید و فشار پایان دهد، زیرا در عین اختلافات، دو کشور ایران و آمریکا در بسیاری از سیاست‌های منطقه‌ای و در عرصه‌ی انرژی و محیط زیست، و همچنین در مبارزه با مواد مخدر منافع مشترک زیادی دارند.

گفت‌وگوی مستقیم

دکتر ابراهیم یزدی که به عنوان رئیس جمعیت نهضت آزادی در کنفرانس "آینده‌ی روابط ایالات متحده و ایران" شرکت کرده بود، تأیید کرد که مناقشه هسته‌ای ایران، تنها از راه گفت‌وگوی مستقیم قابل حل است. به گفته‌ی دکتر یزدی: "فکر می‌کنم که ایران برای گفتگو با آمریکا آماده است، اما حاضر نیست زورگویی را تحمل کند. اگر آمریکا نقش ژاندارم جهانی را کنار بگذارد، نه تنها درباره برنامه‌ی هسته‌ای، بلکه درباره موضوعات زیادی می‌توان گفتگو کرد."

بعید به نظر می‌رسد که اوپاما، رئیس جمهور آینده‌ی ایالات متحده تغییری اساسی در برخورد با ایران ایجاد کند، به ویژه آنکه ایالات متحده در داخل و خارج با چالش‌های بزرگ‌تری روبروست. اما سخنرانان در کنفرانس بن اظهار امیدواری کردند که هرچه زودتر دو کشور وارد گفت‌وگوی مستقیم شوند، زیرا تردیدی وجود ندارد که جلب همکاری جمهوری اسلامی برای تقویت روند صلح در عراق، افغانستان و حل مناقشه‌ی اسرائیل و فلسطینی‌ها حیاتی است، و آقای اوپاما نباید این فرصت تاریخی را از دست بدهد.